

[Frede Nielsen.]

er Grænser for, hvad Danmark evner med Hensyn til at hjælpe andre. Det er naturligvis rigtigt, men jeg vil dog advare imod for drastiske Indskrænkninger netop paa dette Omraade. Jeg tror det har sin meget store Værdi, at Danmark fortsat, om jeg maa bruge den Vending, viser sit Ansigt udadtil. Det er en Opgave, der ikke absolut kan være afhængig af snævre økonomiske Betragtninger, og jeg synes, at Danmark har den samme Forudsætning for at hjælpe alle de Steder, hvor Hjælp nu ydes, ogsaa i den Del af Tyskland, der ligger Syd for vor Grænse; det er en humanitær Opgave, som vi ikke bør svigte.

Jeg har saa nogle Bemærkninger at gøre til det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard i Anledning af det ærede Medlems Tale i Gaar her i Tinget. Det ærede Medlem sagde til mig, at jeg var meget saarbar over for Kritikken angaaende den nye Skoleordning, og sagde, at jeg havde det moralske Ansvar for, at Socialdemokratiet var gaaet ind paa denne Ordning. Jeg vedstaar særdeles gerne dette Ansvar. Jeg vilde vedstaa det, selv om jeg skulde gøre det aldeles alene, men det er nu ikke saa indsnævret, som det ærede Medlem vil gøre det til. Der er jo ogsaa andre socialdemokratiske Rigsdagsmænd fra Sønderjylland. De har været enige med mig, og vi har været fælles i Arbejdet. Jeg maa føje til, hvad der er en kendt Sag ogsaa for det ærede Medlem, at der i Sønderjylland har været et overvældende Flertal for denne Ordning, og at der ogsaa blandt Tilhængerne af denne Ordning er mange af de gamle nationale Medkæmpere. Der er ogsaa de mange Hundrede Lærere i Sønderjylland paa ganske faa Undtagelser nær. Det synes ikke at tælle i nogen Maade for det ærede Medlem. Jeg synes ikke, det er sagligt, jeg synes, det kun er taktisk at søge Ansvaret for den nye Ordning indsnævret til en enkelt eller nogle enkelte Personer, medens man synes imponeret af den Kreds, der har været og er imod Ordningen. Jeg formoder, at det er det tabte Slag paa dette Omraade, der stadig pincer Det radikale Venstre. (*Christmas Møller*: Det skal nok blive vundet!). Ja, Tiden vil jo give Svaret paa, om det ærede Medlems Haab gaar i Opfyldelse. (*Christmas Møller*: Netop!). Vi lader Tiden tale, og jeg afventer med stor Sindsro Svaret.

Nej, jeg vil sige til det ærede Medlem, at jeg er ikke meget saarbar over for Kritik. Efterhaanden bliver man tilstrækkelig hærdet, men det, jeg har beklaget, er en Kritik, der efter mit Skøn baade er aabenlyst uret-

færdig over for Danmark, og som ganske afgjort modvirker Ro og Fæsthed. Det, der er Tale om her, er en Lov, der er vedtaget med stort Flertal af denne Rigsdag; og som er traadt i Kraft, og derfor synes jeg, det havde været lykkeligt, om der kunde have været nogenlunde Ro om denne Ordning, der nu er lovfæstet og er i Kraft. Det havde været lykkeligt med en Smule Ro, medens Overgangstidens aldeles uundgaaelige Vanskeligheder paa dette som paa saa mange andre Omraader blev overvundet. Det var altsaa ikke, fordi man luftede andre Meninger, jeg tog kraftigt til Gemme. Det var, fordi jeg fandt den Kritik, der fra visse Sider blev fremsat, aldeles ubillig. Jeg sagde udtrykkeligt i min Tale, at det, jeg sigtede paa her, slet ikke var de Bemærkninger, der var faldet i Tinget; det var de Angreb, der var kommet paa Ordningen og Forholdene uden for Tinget, jeg sigtede imod. Jeg har ikke krævet Tavshed om den nye Ordning, aldeles ikke. Som sagt, det drejer sig kun om den Kritik, der efter mit Skøn og mange andres ganske gaar over Gevind. Jeg har virkelig meget dyb Respekt for de andres Motiver i denne Sag, og jeg har aldrig nogen Sinde hverken sagt eller skrevet, at de andre, det vil sige Modstandere af denne Ordning, ved deres Forslag til en Ordning skadede de nationale Interesser. Det er faktisk noget i den Retning det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard antydede over for os, der gik ind for denne nye Ordning. Der forekom i det ærede Medlems Tale her i Gaar den Vending: Det er os, der ud fra de nationale Interesser har modsat os denne Ordning. Der ligger tydeligt nok her underforstaaet, at vi, der er gaaet ind for den nye Ordning, ikke har varetaget disse nationale Interesser. Jeg synes, det er lidt stærkt med en saadan Paastand, det er en Paastand, der vender sig imod det meget store Flertal i begge Rigsdagens Ting, og det kunde være paa sin Plads at spørge, hvad der kvalificerer det ærede Medlem til at afsige en saadan Dom. Det kunde interessere mig og sikkert mange andre at faa noget nærmere at vide herom. Jeg synes, det er meget godt at være sikker paa sig selv og sine egne Indstillinger, men jeg tror nok, det er noget farligt at overeksponere sin egen Klogskab og Ædelhed.

Den nye Ordning vil, derom føler jeg mig overbevist, vise sig særdeles brugelig. Der er, som jeg allerede oplyste det i min Tale, nye tyske Skoler i Gang, og andre vil følge efter. Her vil jeg gerne sige til det ærede Medlem for ikke at blive misforstaaet, at jeg ser aldeles ikke med Beklagelse derpaa. Min Linie har været den at